

(इंग्रजीत टंकलिखित न्यायनिर्णयाचे मराठीत भाषांतर)

रामचंद्र वर्मा

वि.

श्री. जगत सिंह आणि इतर

३० जानेवारी १९९६

(के. रामास्वामी, एस. सागीर अहमद आणि जी. बी. पटनायक, जे. जे)

नागरी प्रक्रिया संहिता, १९०८:

ऑर्डर २१ नियम ९७- तडजोड डिक्री - पक्षाच्या ताब्यात आढळून आलेला अंमलात आणणे - त्याच्या बेकायदेशीर विल्हेवाटीचे रक्षण करण्यासाठी अंमलबजावणीमध्ये अडथळा आणण्याचा अधिकार -स्वतंत्रपणे, पक्ष कायद्यानुसार वगळता त्याच्या ताब्यात असलेल्या जागेतून बेदखल केला जाऊ नये असा दावा करणारा अर्ज दाखल करू शकतो.

दिवाणी अपील अदालत क्षेत्र : १९९६ चे

दिवाणी अपील क्रमांक : ३२२७

१९९१ च्या सी. एफ. ए. क्रमांक १ मधील सिव्हील सिव्हील उच्च न्यायालयाच्या १६/८/९३ चा निर्णय व आदेशावरून.

ए.एस. भस्मे अपीलकर्त्यासाठी.

जी. एस. चटर्जी प्रतिवाद्यांसाठी,

न्यायालयाचा खालील आदेश देण्यात आला :

२४ मे १९९४ रोजी प्रतिवादी क्र. ३ ला दुसऱ्यांदा नोटीस पाठवण्यात आली असली तरी अद्याप पोच परत आलेली नाही. म्हणून, ३ च्या प्रतिवादीला नोटीस बजावली गेली आहे असे मानले पाहिजे. उत्तरदाते १ आणि २ चे प्रतिनिधित्व श्री. जी. एस चटर्जी यांनी केले.

अनुमती दिली.

प्रतिवादींनी १९ मे १९७५ रोजी भाडेकरू हरकेश राय अग्रवाल याला डिफॉल्टर, सब- लेटिंग आणि वैयक्तिक गरज अशा तीन कारणास्तव बेदखल करण्यासाठी दावा क्रमांक १९/७५ दाखल केला. २५ ऑगस्ट १९७५ रोजी खटला फेटाळण्यात आला. त्याच कारणासाठी पुन्हा २५ सप्टेंबर १९७५ रोजी आणखी एक खटला दाखल करण्यात आला. खटला पुन्हा फेटाळण्यात आला. प्रलंबित अपील, हरकेश राय आणि प्रतिवादी यांनी या प्रकरणात तडजोड केली आहे. तडजोडीच्या हुकुमाने दिनांक २६ नोव्हेंबर १९८१ रोजी हरकेश राय यांनी अपीलकर्त्यांच्या ताब्यात असलेली एक खोली परत करण्याचे मान्य केले. जेव्हा फाशीची कारवाई करण्याची मागणी केली गेली आणि अपीलकर्त्याने फाशीला विरोध केला तेव्हा सी पी सी च्या आदेश 21 नियम 97 अंतर्गत एक अर्ज दाखल करण्यात आला होता ज्याचा आदेश कार्यकारी न्यायालयाने दिला होता. अपीलावर, उच्च न्यायालयाने १६ ऑगस्ट १९८३ रोजी एफ. ए. १/९१ मधील आदेशाद्वारे अपील फेटाळले. त्यामुळे विशेष अनुमतीने हे अपील करण्यात आले आहे.

प्रश्न असा आहे की : हरकेश राय अग्रवाल आणि प्रतिवादी यांनी केलेल्या तडजोडीच्या आदेशाला अपीलकर्ता बांधील आहे का, हा तडजोडीचा कायदा आहे की बेदखल करण्याच्या अटी सिद्ध झाल्याशिवाय, तडजोडीवर बेदखल करण्याचा हुकूम रद्दबातल ठरतो त्याशिवाय, ही मालमत्ता चार व्यक्तींची आहे आणि तीन भावांनी विभाजनापूर्वी अर्ज केला की अपीलकर्त्याकडे १५' x ३०'

आकाराची खोली भाडेकरू म्हणून आहे आणि ती लुंकरण सिंधी यांच्या वाट्याला आली आहे. सह मालकांनी केलेले प्रवेश पाहता ज्यांना संयुक्त हितसंबंध आहे आणि त्यांनी त्यांच्या हिताच्या विरोधात प्रवेश घेतले आहेत, त्यांनी केलेले प्रवेश सर्व सह-मालकांना बंधनकारक आहेत. त्या पार्श्वभूमीवर, आवश्यक निष्कर्ष असा आहे की अपीलकर्ता स्वतंत्रपणे भाडेकरू म्हणून स्वतःच्या मालकीची १५' x ३०' असलेली जागा त्याच्या ताब्यात आहे.

तडजोड आदेशात, शेवटी उच्च न्यायालयाने अपीलकर्त्याच्या ताब्यात असलेल्या जागेचा ताबा मंजूर केला. अपीलकर्ता ताब्यामध्ये आढळून आल्याने, त्याला फाशीच्या कार्यवाहीमध्ये त्याच्या बेकायदेशीर विल्हेवाटीचा बचाव करण्यासाठी फाशीला अडथळा आणण्याचा अधिकार आहे आणि त्याला ऑर्डर २१ नियम १७ अंतर्गत त्याच्या ताब्याचा दावा करण्यासाठी अर्ज दाखल करण्याचा स्वतंत्रपणे अधिकार आहे. तो ताब्यात असल्याचे आढळून आल्याने, तो हरकेश राय अग्रवालच्या वतीने परवानाधारक असल्याचे उच्च न्यायालयाने कायम ठेवल्याचा निष्पादन न्यायालयाने नोंदवलेला निष्कर्ष स्पष्टपणे बेकायदेशीर आहे. म्हणून आम्ही असे मानतो की, अपीलकर्त्याला कायदानुसार त्याच्या ताब्यात असलेल्या जागेतून बाहेर काढता येत नाही. तडजोडीच्या आदेशाच्या अंमलबजावणीचा संबंध असल्याने, कायदानुसार हरकेश राय अग्रवाल विरुद्ध कार्यवाही करणे प्रतिवादींसाठी खुले असेल.

त्यानुसार अपील करण्यास अनुमती आहे.

स्वर्च नाही.

जी. एन.

अपील मंजूर

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या / तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.
